

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

STRUKOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	16
--	----

II. Gramatika:

	16
--	----

III. Stručni vokabular i civilizacija:

	16
--	----

Ukupni broj bodova:

	48
--	----

Članovi školskog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

22. ožujka 2021.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

Pjesnik Marcijal spominje mladića Flavija Skorpa, roba izuzetnoga stasa i sposobnosti zbog kojih je do svoje 27. godine skupio više pobjeda na utrkama kola i konja u Najvećem cirku u Rimu od ikog drugog natjecatelja u povijesti. No veliki uspjesi imaju i veliku cijenu.

Poeta Martialis de Flavio Scorpo (pjesnik Marcijal o Flaviju Skorpu)

Scorpus¹ uti² iunior servus in urbem Romam adductus est, et in Circum maximum³ venditur. In curriculis⁴ fere numquam victus⁵, maximam pecuniam meruit et suam libertatem redemit⁶. Uno die⁷ equi rapidissime currebant; Scorpus de curru labitur et caput ad parietem illidit. Id causa fuit non tantum fracturae maxillae et ossis frontalis⁸, sed etiam femoris dextri et cervicis. Medici vulnera eius sanare non potuerunt et ita Scorpus moritur.

KOMENTAR:

¹ **Scorpus** Skorp, osobno ime

² **uti** kao

³ **Circus Maximus** Najveći cirk, ime najvećeg hipodroma u Rimu

⁴ **curriculum, -i, n.** utrka, trka

⁵ **vinco, 3. vici, victum** pobijediti

⁶ **redimo, 3. redemi, redemptum** otkupiti

⁷ **uno die** jednoga dana

⁸ **frontalis, -e** čeon

	max 16
--	---------------

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary-ruled notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

II. GRAMATIKA

Uputa: odaberi jedan točan odgovor od ponuđenih.

1. Superlativ pridjeva **iunior** glasi:

- a) maximus natu
- b) optimus natu
- c) pessimus natu
- d) minimus natu

	max 1
--	-------

2. Komparativ priloga **rapidissime** glasi:

- a) rapidius
- b) rapidiora
- c) rapidior
- d) rapidiore

	max 1
--	-------

3. Sintagma **uno die** u genitivu singulara glasi:

- a) uni diei
- b) unius diei
- c) uni dies
- d) unos dies

	max 1
--	-------

4. Promijenimo li stanje obliku **adductus est**, ono glasi:

- a) **adduxerit**
- b) **adduxerat**
- c) **adduxit**
- d) **adducit**

	max 1
--	-------

5. Oblik **victus** je:

- a) gerundiv
- b) particip prezenta
- c) particip futura
- d) particip perfekta

	max 1
--	-------

6. Gerundiv glagola **illidit** u nominativu singulara muškog roda glasi:

- a) illisus
- b) illidendus
- c) illisurus
- d) illidens

	max 1
--	-------

7. Ako prebacimo sintagmu iz teksta **ossis frontalis** u nominativ plurala, glasit će:

- a) ossa frontalia
- b) ossi frontali
- c) os frontale
- d) osse frontali

	max 1
--	-------

8. Izbaci uljeza koji po jednom kriteriju odstupa od ostala tri primjera:

- a) moritur
- b) labitur
- c) illidit
- d) meruit

	max 1
--	-------

9. Futur 1. glagola **potuerunt** u istom licu glasi:

- a) poterant
- b) poterunt
- c) potuerant
- d) potuerint

	max 1
--	-------

10. Promijenimo li broj izrazu **femoris dextri et cervicis**, glasit će:

- a) femora dextra et cervices
- b) femorum dextrorum et cervicum
- c) femus dextrum et cervix
- d) femori dextro et cervici

	max 1
--	-------

11. Infinitiv prezenta glagola **labitur** glasi:

- a) labere
- b) laberis
- c) lapsus esse
- d) labi

	max 1
--	-------

12. Ako promijenimo broj svim riječima sintagme iz teksta **vulnera eius** dobit ćemo:

- a) vulnerum eorum
- b) vulnus eorum
- c) vulnus earum
- d) vulneri eorum

	max 1
--	-------

13. Konjunktiv prezenta aktivnog glagola **currebant** u istom licu glasi:

- a) currunt
- b) current
- c) currant
- d) currunto

	max 1
--	-------

14. U tekstu se nalaze:

- a) dva deponentna glagola
- b) tri deponentna glagola
- c) jedan deponentan glagol
- d) niti jedan deponentan glagol

	max 1
--	-------

15. U tekstu se nalaze:

- a) dvije složenice glagola esse
- b) tri složenice glagola esse
- c) jedna složenica glagola esse
- d) niti jedna složenica glagola esse

	max 1
--	-------

16. Zamjenica **suus** se u latinskom koristi uz predikat:

- a) u svim licima
- b) u 3. l. singulara
- c) u 1., 2. i 3. licu singulara
- d) u 3. licu singulara i plurala

	max 1
--	-------

	max 16
--	--------

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

Uputa: odaberi jedan točan odgovor od ponuđenih.

1. Koja od navedenih upala označava upalu leđne moždine?

- a) myelitis
- b) adnexitis
- c) cholangitis
- d) pyelitis

	max 1
--	-------

2. Koja se riječ grčkog porijekla može dodati riječi **nephritis** da bi se dobila nova riječ za upalu?

- a) rhino-
- b) pyelo-
- c) gastro-
- d) osteo-

	max 1
--	-------

3. Izbaci uljeza: oblicima losiona NE pripada:

- a) solutio
- b) divisio
- c) suspensio
- d) emulsio

	max 1
--	-------

4. Izbaci uljeza prema mjestu tvorbe upala u tijelu:

- a) rhinitis
- b) otitis
- c) colitis
- d) sinusitis

	max 1
--	-------

5. Koja od navedenih bolesti ima značenje novotvorevine?

- a) **pneumonia**
- b) **taeniasis**
- c) **anaemia**
- d) **sarcoma**

	max 1
--	-------

6. Koji od navedenih prefiksa označava krv u prefiksnoj tvorbi imenica?

- a) ecto-
- b) haemo-
- c) dys-
- d) hydro-

	max 1
--	-------

7. Koja riječ NIJE grčkog porijekla?

- a) dosis
- b) prognosis
- c) tuberculosis
- d) narcosis

	max 1
--	-------

8. Koji od navedenih pridjeva u izrazima za upale označava etiologiju upale?

- a) bronchitis acuta
- b) urethritis gonorrhoeica
- c) adnexitis chronica
- d) encephalitis serosa

	max 1
--	-------

9. Kojoj od navedenih imenica se NE može pridružiti sufiks **-alis** u tvorbi pridjeva?

- a) pulmo
- b) vertebra
- c) abdomen
- d) clavicula

	max 1
--	-------

10. Koji način uvođenja lijekova u organizam ne pripada u **modus parentalis**?

- a) sub cutem
- b) per os
- c) intra venas
- d) intra musculos

	max 1
--	-------

11. U grčkom alfabetu postoji:

- a) pet samoglasnika
- b) šest samoglasnika
- c) sedam samoglasnika
- d) osam samoglasnika

	max 1
--	-------

12. Izraz **Pax Romana** veže se uz cara:

- a) Trajana
- b) Augusta
- c) Dioklecijana
- d) Hadrijana

	max 1
--	-------

13. Izreka **Omne nimium nocet** znači:

- a) Sve rijetko je drago.
- b) Sve živo iz jajeta.
- c) Sve što je previše, škodi.
- d) Što škodi, podučava.

	max 1
--	-------

14. Koji dio medicine ne pripada u grčku podjelu medicine?

- a) anatomica
- b) pharmaceutica
- c) chirurgica
- d) diaetetica

	max 1
--	-------

15. Prvi farmaceutski fakultet na tlu Hrvatske je osnovan:

- a) u prvoj polovici 19. stoljeća
- b) sredinom 19. stoljeća
- c) krajem 19. stoljeća
- d) u prvoj polovici 20. stoljeća

	max 1
--	-------

16. Prva javna apoteka otvorena je u 13. stoljeću u

- a) Dubrovniku
- b) Trogiru
- c) Splitu
- d) Zagrebu

	max 1
--	-------

	max 16
--	--------

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD

Scorpus uti iunior servus	Skorp (Škorpion) kao mlađi rob	1
in urbem Romam ductus est,	je doveden u grad Rim,	1
et in Circum maximum venditur.	i biva prodan / prodan je u Veliki Cirk.	1
In curriculis fere numquam victus	U trkama / utrkama gotovo nikada pobijeđen,	1
maximam pecuniam meruit	dobio je / zaslužio je najveći novac	1
et suam libertatem redemit.	i otkupio je svoju slobodu.	1
Uno die equi	Jednoga dana konji	1
rapidissime currebant:	su trčali vrlo brzo / najbrže:	1
Scorpus labitur	Skorp pada	1
et caput ad parietem illidit.	i udara glavu / glavom u zid.	1
Id causa fuit non tantum	To je bio uzrok / razlog ne samo	1
fracturae maxillae et ossis frontalis	prijeloma čeljusti i čeone kosti	1
sed etiam femuris dextri et cervicis.	nego i desne bedrene kosti (bedra) i vrata.	1
Medici vulnera eius	Liječnici njegove rane	1
sanare non potuerunt	nisu mogli izliječiti	1
et ita Scorpus moritur.	i tako Skorp (Škorpion) umire.	1

Prijevod: 16

II. GRAMATIKA

1. d) **minimus natu**; 2. a) **rapidus**; 3. b) **unius diei**; 4. c) **adduxit**
 5. d) particip perfekta; 6. b) **illidendus**; 7. a) **ossa frontalia**; 8. c) **meruit** (perfekt)
 9. b) **poterunt**; 10. b) **femorum dextrorum et cervicum**; 11. d) **labi**; 12. b) **vulnus eorum**
 13. c) **current**; 14. a) dva deponentna glagola; 15. c) jedna složenica glagola **esse**
 16. d) u 3. licu singulara i plurala

Gramatika:16

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. a) **myelitis**; 2. b) **pyelo-**; 3. b) **divisio**, 4. c) **colitis**
 5. d) **sarcoma**; 6. b) **haemo-**; 7. c) **tuberculosis**; 8. b) **urethritis gonorrhoea**
 9. d) **clavicula**; 10. b) **per os**; 11. c) sedam samoglasnika; 12. b) Augusta
 13. c) Sve što je previše, škodi.; 14. a) **anatomica**, 15. c) krajem 19. stoljeća; 16. b) Trogiru

Stručni vokabular i civilizacija: 16